

Kladno, 5. 4. 2020

Introit: Brány, zvedněte výše svá nadpraží, výše je zvedněte, vchody věčné, ať může vejít Král slávy. Kdo to je Král slávy? Hospodin zástupů, on je Král slávy! Ž 24, 9

Čtení z Bible – Marek 11, 1 – 11

Když se blížili k Jeruzalému, k Betfage a Betanii u Olivové hory, poslal dva ze svých učedníků a řekl jim: „Jděte do vesnice, která je před vámi, a hned, jak do ní vejdete, naleznete přivázané oslátko, na němž dosud nikdo z lidí neseděl. Odvažte je a přiveďte! A řekne-li vám někdo: ‚Co to děláte?‘, odpovězte: ‚Pán je potřebuje a hned je sem zas vrátí.‘“ Vyšli a na rozcestí našli oslátko přivázané venku u dveří. Když je odvažovali, někteří z těch, kteří tam stáli, jim řekli: „Co to děláte, že odvažujete to oslátko?“ Odpověděli jim tak, jak Ježíš přikázal, a oni je nechali. Oslátko přivedli k Ježíšovi, přehodili přes ně své pláště a on se na ně posadil. Mnozí rozprostřeli na cestu své pláště a jiní zelené ratolesti z polí. A ti, kdo šli před ním i za ním, volali: „Hosanna! Požehnaný, který přichází ve jménu Hospodinově, požehnáno buď přicházející království našeho otce Davida. Hosanna na výsostech!“ Ježíš vjel do Jeruzaléma a vešel do chrámu. Po všem se rozhlédl, a poněvadž již bylo pozdě večer, odešel s Dvanácti do Betanie.

Zamyšlení

Sestry a bratři, co říct úvodem dnešního zamyšlení? Květnou neděli jsme si představovali jinak. Začali jsme si ji představovat před několika měsíci, kdy jsme s učitelkami a učiteli nedělní školy naplánovali víkendovku pro naše děti na faře. U této příležitosti jsme měli spolu připravit mimo jiné rodinné bohoslužby Květné neděle. Chtěli jsme ji slavit společně, dospělí a děti, s jejich velkým přispěním. Jenže, člověk míní, Bůh mění. Nebo spíš “hříchy naše nás dohnaly?” Na to si můžeme odpovědět každý sám, co si o tom myslíme. Osobně se k tomu vrátím jindy. Teď tu máme květnou neděli, oslavu vstupu Ježíše do Jeruzaléma.

Ježíš cestoval z Galileje (sever) do Jeruzaléma (jih). Když se k tomuto městu přiblížil, poslal dva své učedníky, aby šli do nějaké vesnice pro oslátko. Mluví se tady o Betanii a Betfage u Olivové hory, samá významná místa, a bezejmenné vesnici, kde učedníci našli oslátko. V Betanii bydleli Lazar a jeho dvě sestry, Marta a Marie. Ježíš se u nich cítil jako doma. Bylo to pro něj místo oddechu před vstupem do Jeruzaléma a vracel se sem během pobytu v Jeruzalémě. V Betanii bydlel i jistý Šimon Malomocný, v jehož domě byl pomazán těsně před jeho smrtí, sám Ježíš to interpretoval jako přípravu na pohřeb (viz Mk 14). A na Olivové hoře se Ježíš viděl naposled se svými učedníky, rozloučil se s nimi a opustil náš svět. Je zde i proslulá Getsemanská zahrada, kde se modlil, než byl zatčen. Je to nádherné místo, odkud je krásný pohled na Jeruzalém.

Odsud Ježíš vstupuje do Jeruzaléma jako král. Některé židovské teze říkají, že Olivová hora je místo, kde se Mesiáš na konci věků objeví, vzkřísí mrtvé a vstoupí do svatého města. Vtip je v tom, že na této hoře leží největší židovský hřbitov na světě, a možná i nejstarší, používá se od doby krále Davida. A sám Ježíš, jak už bylo řečeno, byl spatřen naposledy zde. Objeví se zde znovu jako Mesiáš?

Právě když Ježíš vstoupil do svatého města přes Olivovou horu, odkud Židé očekávali příchod svého Mesiáše, mohlo se jim zdát, že nastal začátek očekávaného mesiášského věku. Sám Ježíš to takhle nemyslel. Možná trénoval nanečisto svůj druhý příchod, a ujistil se, že to funguje. Že to půjde. Možná jen záměrně provokoval a někoho parodoval. Uvidíme koho. Ale uvědomil si možný dopad této provokace a parodie?

Ježíš opakovaně (celkem třikrát) oznámil svým učedníkům, že půjde do Jeruzaléma, kde bude trpět a zabít. Hrůza. Kdo tomu měl rozumět a věřit? Každopádně učedníci tušili, že se tedy něco bude dít. Dav netušil nic. A všichni, učedníci i dav podlehl atmosféře, nebo spíš vytvořili Ježíšovi zákulisí vítězného vstupu do věčného města jako král. Oni mu tu atmosféru vytvořili. Jen On (Ježíš) věděl, co dělá, proč to dělá, a jak to s ním doopravdy je. Nás ale zajímá, jaký to má smysl. Proč to Ježíš udělal, jaké poselství má pro nás Jeho “vítězný” vstup do Jeruzaléma, který neměl vítězné pokračování pro lidi, kteří ho jako krále vítali? Nestačí říct “dobré, to se ti povedlo, pobavil jsi nás. Díky.” Jaký smysl má taková nebezpečná provokace? Okupační Římané to mohli interpretovat jako pokus o povstání.

Z pohledu dějin je to událost opravdu bez významu. Přesto Ježíš věděl, co dělá, a co předvádí. Víme, že se za nedlouho střetne jak s Pilátem, tak s Herodem, dvěma místodržiteli římské moci. Oba nebydleli v Jeruzalémě, Pilát sídlil v Caesareji, Herodes vládl v Galileji. Přicestovali do Jeruzaléma v době svátků. A nemyslím si, že vstoupili do města inkognito. Zřejmě přijeli na koních, nebo tažných vozech, v doprovodu vojenských strážců. Lidé je nemohli nevidět a měli před nimi respekt. Ovšem takový respekt je vynucen mocí podporovanou armádou. Ježíš oba pány paroduje (opravdu bezvýznamná historická událost? Teď lze o tom pochybovat). Ježíš předvedl nejen oběma pánům, kdo je skutečně Pánem. Ukázal jim, jak by to bylo snadné, kdyby chtěl již nyní obnovit slávu království Davidova. Jeho majestátnost není dána bojovým koněm, stačí mu oslátko. Jeho moc a autorita není vynucená armádou, stačí mu bezbranný dav, vyzbrojen jen slavnostními a neškodnými ratolestmi a lidé, kterým stačilo ujištění, že Pán potřebuje oslátko a vrátí ho. Pán je důvěryhodný, mírumilovný. Řím by žádal oslátko rozkazem, a nemusel by ho vrátit, nikomu nic nedlužil, ani vysvětlení. Ale skutečný Pán všech a všeho nemusí žádat, jen bere, ale na dotaz, co to děláte, neohrožuje, nechlubí se, že mu všechno patří a má právo si vzít, co chce, kdy se mu zachce. Mírumilovně

a slušně vysvětluje, že to vrátí. Pán nechce oslátka, on ho potřebuje. A nikdo mu neoponoval, neodepřel oslátka. Nestalo se to ze strachu, ale spíš z pocty. Lidé z bezejmenné vesnice vědí, kdo je Ježíš. Chodil tudy často, pobýval v nedaleké Betanii. Proto jim stačilo banální vysvětlení “Pán je potřebuje”. Nikdo se neptal, jaký Pán. Vždyť Pán je jen jeden. Ten, který se skutečně zajímá o lidi, o každého, ten jediný, pro kterého nikdo není bezvýznamný. To je autorita Pána pánů, Pána i Piláta a Heroda, kteří by do takové vesnice ani nezavítali. Představuji si, jak jeli z Galileje a Caesareje rovnou do Jeruzaléma.

Majitel oslátka mohl mít před Ježíšem respekt, Ježíš mu nemusel být cizí, a Ježíš to věděl. Měl v oblasti Betanie na trase do Jeruzaléma mnoho stoupenců, kteří věděli, že Ježíš slouží blízkým, žije pro druhé. Nebojuje mečem, ale slovem a mocí lásky. Je skutečným pastýřem, který je ochoten položit život za své ovce, než aby obětoval poddané pro svoji pohodu, jako by to byli schopní udělat římské místodržitelé. Sloužit takovému Pánu, myslím samozřejmě Ježíšovi, je poctou, a znamená to přiložit ruce k dobrému dílu. Ježíš jede do Jeruzaléma bojovat za právo bezejmenných a bezmocných. Bojuje láskou, která se neleká ani smrti.

Při interaktivních bohoslužbách dnes ráno (neděle, 5. 4. 2020), jsme si položili otázku, zda se dokážeme radovat, když víme, že nás čeká něco, čeho se bojíme? Např. návštěva zubaře, nějaký lékařský zákrok? A v současnosti nejskloňovanější pojem: koronavirus! Shodli jsme se, že je to individuální. Někdo se rozptyluje tím, že dělá něco, co ho zaměstná, zabaví, aby nemyslel na to nepříjemné. Ale přece jen, když jde do tuhého, strach se dostaví. Moc trefně. Můžeme si také představit Ježíšův vstup do Jeruzaléma jako rozptýlení, aby zapomněl na to, co se blíží, zatčení, výslech, mučení, ukřižování... Udělal si trochu radost. Ale i u Něho jsme zaznamenali strach, když šlo do tuhého, před jeho zatčením v Getsemanské zahradě. Ježíš v modlitbě žádá svého Otce, je-li to možné, aby mu odejmul kalich. Je to velmi lidské. Strach k životu patří, zvláště tváří v tvář nebezpečí. Ježíš nám zároveň ukázal, že když není jiná cesta, je jen jedna alternativa. Prosít, aby se děla Boží vůle. To On udělal a svěřil svůj osud do rukou svého nebeského Otce.

Sestry a bratři, pocit strachu známe, když se něčeho bojíme. Známe i stav, kdy chceme něco změnit a nemůžeme. A v těchto dnech nás zaměstnává koronavirus, který určuje ráz našich životů a atmosféru ve světě. I když se snažíme dělat všechno normálně, neděláme to jako v normálních časech. Věřím, že nemáme přehnané, ale rozumné obavy, které nás mohou chránit než škodit, že nás více otravuje to omezení, to setrvání doma. Je to zároveň příležitost přemýšlet o životě, o tom, co uděláme jinak, až vylezeme z hromadné karantény. Vyzbrojme

se pokorou a prosme Boha, ať se děje jeho vůle. Svěřme mu svůj osud. Zároveň bojujme, dělejme, co je v našich možnostech, s pomocí Boží.

Otevřeme brány svých srdce, ať může vejít Krále slávy s poselstvím pokoje a naděje.
Amen.

Prosebné modlitby

Bože, přijímám každý nový den jak dar od Tebe. Prosím, dej, ať si ho umím vážit, i když nemohu dělat všechno, jako jindy.

Prosíme, aby nás naše omezení nebránilo v duchovním růstu, aby nedusilo naši víru a lásku.

Bože, dej nám sílu být skutečným lidstvem, ved' nás k hledání tvé vůle, než k prosazování vlastního chtění. Chraň nás svou mocí, která se projevuje pokojem a milosrdenstvím. Ved' nás k vzájemnosti a solidaritě, k vnímání druhých a jejich starostí. Ved' všechny lidi, věřící i nevěřící k poznání, že síla lidství není v osobní moci, ale v mírumilovném vztahu s druhými lidmi a k pokoře před tebou.

Prosíme o moudrost pro vlády, které musí činit různá rozhodnutí. Prosíme o sílu pro vyčerpané lékaře v Itálii, Španělsku, Francii, Číně, Americe, Iránu a všude, kde se pečuje o různé nemocné. Prosíme o ty, kdo jsou bez pomoci, koho si nikdo nevídá, o pomoc pro problémy, které se odkládají kvůli současné pandemii. Prosíme za méně známé pomocníky, kteří nabízejí různé asistence, šijí roušky, nakupují potřebným, naslouchají bezradným.

Prosíme o slabé, kteří se stávají obětmi podvodníků, kteří nemilosrdně a nelidsky zneužívají současnou situaci k sobeckému prospěchu. Dej důvěru všem, kdo se bojí o zítřek. Děj se vůle tvá. Amen